

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 240.
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarila (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 10.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nevrnjenim pismom se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglaš.,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herz. 7563.

Potreba po reviziji ustave.

(Pismo iz Beograda.)

Ustava, sklenjena za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, je izzvala nezadovoljnost na vseh straneh. Ni še niti uveljavljena, a že se oglašajo zahteva po njeni reviziji.

Nezadovoljnost izvira iz dveh razlogov. Prvi je v tem, da je ustava nazadnjaška, a drugi v tem, da ta nazadnjaška ustava ni veren in enodušen izraz večine naših treh bratskih narodov.

Čudno je, da ta ustava, ki je delo srbskih radikalcev in demokratov, predstavlja v primeri s srbsko ustavo iz leta 1903., nazadovanje.

Znano je, da so srbski radikalci zasnovali celi svoj strankin program na zahtevi, da dobi dežela čim naprednejšo, čim svobodnejšo, čim demokratičnejšo ustavo. Oni so vodili boj z vso odločnostjo in osebnostno požrtvovalnostjo od 1880. do 1889. proti kralju Milanu, ki je vladal po ustavi iz leta 1869. To prvo srbsko ustavo so prevevale liberalne ideje, ki so po znamenitem letu 1848. zavalovale po Evropi, vendar je bila v očeh radikalcev reakcionarna.

Končno so srbski radikalci izvojevali eno svojih najlepših zmag — ustavo 1889. leta. Z njo je bila zagotovljena stalnost skupščine, volivna pravica temeljem jako malega davka, dana velika svoboda tisku, zborovanju in združevanju in končno zagotovljena občinska in okrožna samouprava.

Ta idealno svobodna ustava je bila neke vrste kompromis med kraljem Milanom in radikali. In dasi je bila to ena najsvobodnejših ustav v Evropi, kakor so tedaj trdili sami radikalci, je vendar bilo med njihovimi prvaki mnogo taktih, ki z njo niso bili zadovoljni, češ da je to vsiljena tvorba kralja Milana in da je treba zahtevati še večjih političnih svobod.

Ta ustava je bila z neznatnimi modifikacijami sprejeta tudi po usmrtitvi kralja Aleksandra leta 1903 in po njej so vladali radikalci in samostanci ves čas do današnjega dne.

Tekom časa so mnogi mlajši radikalci prišli do prepričanja, da je radikalna stranka oportunistična, da niso vsi njeni prvaki na dostojni moralni višini; zato so se leta 1901 odcepili od stranke in osnovali lastno stranko samostalnih radikalcev ali — kakor so jo službeno imenovali — »stranko radikalne demokracije« s ciljem da razvoj dežele napotijo v pravo prave demokracije in čim večje politične svobode.

Ne bomo tu govorili o tem, kakšno lice so te politične svobode kazale v Srbiji v praksi, niti nečemo dokazovati, da so radikalci in samostanci, prišedši na vlado, delali žal prav tisto, kar so kot opozicija najstrožje obsojali. Glavno je, da naglasimo, da je imela Srbija tedaj — vsaj teoretično! — resnično svobodno ustavo.

A kaj vidimo danes? Prav tisti poborniki »čiste demokracije« in »narodnih svobod« sklepajo ustavo, ki je v resnici nazadnjaška in nesvobodna. To delajo ljudje, ki so preje trdili, da se narod čimdalje tembolj razvijajo in da narodna zavest čimdalje bolj dozoreva. Po trideset in nekoliko letih od ustave iz leta 1889. zatajujejo ti ljudje svoja tedanja načela, dasi je ves politični razvoj v Evropi šel v pravo skrajno demokracije.

Človek more biti — kakor je rekel Clemenceau — tudi onstran barikade, a vendar ne more prezreti dejstva, da imajo danes v Evropi najdemokratičnejše in najsvobodnejše ustave celo države, ki so bile do večer središča avtokracije, konzervativizma in nazadnjaštva. Tega dejstva previdni državnik, pa naj je še tak konservativec, ne bi smel izgubiti iz vida in zati v borbo z duhom časa.

Zato v naši državi nova ustava ni zadovoljila niti demokratičnih niti konservativnih elementov, marveč je v vseh vzbudila odpor. Reči smemo celo, da je nezadovoljnost med konservativnimi elementi še večja, ker imajo več smisla za državo in več čuta za novi čas, ki ju eden ne

more biti simpatičen, a vedo, da je treba z njim računati.

Končno pa govori proti sedanji ustavi še en vevlačen razlog, morda najvažnejši med vsemi. To je dejstvo, da sedanja ustava ni proizvod volje večine Hrvatov in Slovencev. Ako pomislimo, da je zanjo glasovalo samo nekoliko Slovencev in samo nekoliko Hrvatov, in to demokratov, ki v nobenem slučaju ne predstavljajo hrvatskega naroda — in ako dalje vpoštevamo, da ogromna večina hrvatskih in slovenskih poslancev zanjo ni glasovala, potem to porazujoče dejstvo najbolje kaže: kako ta ustava našega narodnega zedinjenja ni rešila niti mu dala solidnega temelja, ampak nasprotno izzvala povod za nasprotno posledice. Namesto slavnostnega in iskrenega navdušenja ob sklepanju prve ustave, kakor si je ta čin predstavljal vsak pravi rodoljub na slovanskem jugu, vidimo, kako glasuje za ustavo od 419 narodnih poslancev samo 223 njih, a še ti so pridobljeni s težko muko, s parami in pa obljubami! V drugih deželah padajo vlade, ako izidejo s slabo večino 20—30 glasov od mnogo manj važnih vprašanj, a pri nas se smatra kot uspeh, ako vlada v takih življenskih vprašanjih, kakor je ustava, po silnem trudu in prizadevanju dobi večino — 12 poslancev. Pa še ta relativna večina izgubi vsak pomen, ako se vpoštevata, da obsega komaj osmi del vseh hrvatskih in slovenskih poslancev.

Večina hrvatskega in slovenskega naroda je ogorčena proti taki ustavi odnosno proti načinu, po katerem je bila sklenjena, a večina Srbov je vznemirjena, ker taka ustava ne daje jamstva za svoboden in miren razvoj dežle, marveč preti z novimi boji. Srbskemu narodu so njegovi politiki govorili, da ga vodijo v vojno zato, da bi osvobodili vse svoje brate Srbe, Hrvate in Slovence, ki željno pričakujejo zedinjenja in kako bo po tako dolgi vojni, strahovitih žrtvah in nadčloveškem trpljenju nastala dolga doba miru, na prvem mestu domačega, potem pa tudi zunanega. Ako ima kak narod pravico, da zahteva od svojih politikov dolg in toliko potreben mir, je to srbski narod, ki je v svetovni vojni največ trpel. Izvršeni režimske stranke, interesirane ljudi, plačane ali strankarske častnikarje, je večina srbskega naroda sploh nezadovoljna tako s sedanjim mstanjem kakor z novo ustavo, prav tako je nezadovoljna večina Slovencev in večina Hrvatov.

Želja po reviziji ustave in po novem sporazumu je splošna želja vseh treh naših bratskih narodov. V Srbiji se ta želja vsekakor ne kaže tako javno, ker tisti del srbskih politikov, ki ni v vladi, nima prilike, da to stori. Toda v Srbiji je dovolj politikov raznih skupin: konservativnih, nevtalnih, pa celo taktih, ki pripadajo vladnim strankam, kateri bodo podprli vsako akcijo v tem pravcu.

Naj tedaj naši bratje iz Slovenije in Hrvatske uvedejo sistematično akcijo za revizijo ustave in videli bodo, da bodo v Srbiji našli somišljenikov, in to jako solidnih življev, ki so globoko vkoreninjeni v svoji deželi in ki imajo dovolj moralne in intelektualne moči za boj v tem pravcu.

Dr. Šimrak proti fašistovskim izgreedom.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Radi dogodkov v Splitu je danes dopoldne interpelliral poslanec dr. Šimrak predsednika skupščine dr. Ribarja. Opozarjal je na posledice delovanja belih gard. Če se bodo taki dogodki ponavljali, se opozicija ne bo več mogla držati legalnih potov. Dr. Ribar je posredoval pri notranjem ministru Pribečeviću in ministrskemu predsedniku Pašiću. Poslanec Barić je v isti zadevi interpelliral ministrskega predsednika Pašića. Pašić je pozval k sebi načelnika notranjega ministrstva, ki je pa izjavil, da iz Dalmacije še niso došla nobena poročila.

RAZPRAVA O NOvem PRORAČUNU.

Belgrad, 3. avgusta. Finančni odsek bo pričel razpravljati o novem proračunu dne 1. septembra.

Novo državno posojilo.

Seja zakonodajne skupščine.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Današnja seja skupščine se je pričela ob pol 11. uri dopoldne. Po običajnih formalnostih je prišlo na vrsto poročilo finančnega odbora o zakonu glede najetja posojila v inozemstvu v znesku 500 milijonov dinarjev v zlatu. Finančni minister Kumanudi je v daljšem govoru utemeljeval potrebo tega posojila. Dr. Dulibić (Jugoslovanski klub) se je čudil, da se projektirajo nove železnice, ko vlada ni v stanu, da bi nadaljevala gradbo že pričeti železniških prog. Danes pri nas ne more nihče podati prave ekonomske in

finančne slike države, ker ni nobene statistike. Inozemstvo ima po naših bankah silne vsote v dinarjih. Zato pada naša valuta. Vendar pa je naše gospodarstvo povoljno, treba bi bilo le proučiti inozemstvo o pravem našem gospodarskem stanju, da bi inozemstvo dobilo zaupanje do naše države. Glavni vzrok padca valute pa so politične razmere v naši državi. Govornik je kritiziral napad na katoliško dijaštvo v Splitu. Končno je izjavil, da bo, ker Jugoslovanski klub ne zaupa sedanji vladi, glasoval proti zakonu.

Italijanski poslanik o odnošajih med Italijo in Jugoslavijo.

Zagreb, 3. avgusta. Belgrajski dopisnik »Riječi« je imel včeraj razgovor z italijanskim poslanikom grofom Manzoniem. Poslanik se je prav rad odzval želji, da obvesti javnost po uglednih novinah o tekočih vprašanjih, ki se tičejo odnošajev med Jugoslavijo in Italijo. Kar se tiče zavlačevanja evakuacije onih krajev, ki so po rapalski pogodbi pripadli Jugoslaviji, je vlada g. Bonomija in markija Della Tora opetovano uradno izjavila, da se obveznosti pogodbe morajo izpolniti. Zavlačevanje izvršitve je samo rezultat težkoč, nastalih vsled povojnih težkih razmer, ki vladajo povsod; dalje je vzrok zavlačevanja tudi ta, ker v par dneh ali par tednih ni mogoče likvidirati cele vrste upravnih in tehničnih vprašanj, ki so posledica dveipolletnega poslovanja. Gotova častnikarska tolmačenja, da se delajo težave pri evakuaciji zato, da bi Italija pritiskala na čim povoljniji izid trgovinskih pogajanj,

niso točna. Italija vodi sedaj politiko miru. Treba se je varovati slabih informacij, kakor je te dni belgrajski list objavil poročilo iz Dalmacije, da so na meji pri Jasenici videli italijanske štabne častnike, ki da so se bavili s fiksiranjem strateških točk ob meji. Po informaciji gospoda poslanika so bili ti častniki člani naše mešane komisije, ki dela na razmejitvi. Kar se tiče ponovnega pokreta črnogorskega vprašanja, je izrekla Italija svojo uradno besedo in jo izpolnjuje, vendar pa se ta stvar z ozirom na psihologijo italijanskega naroda in radi dvornih zvez ne more tako hitro likvidirati. O baroški lukri je priznala vlada v Belgradu, da je načrt italijansko-reško-jugoslovanskega konsorcija praktičen. Sedaj se dela na tem, da se na Reki ustvari zakonita vlada, potem pa se bodo začela direktna pogajanja. Poslanik upa, da bo Reka nova spojna črta med Italijo in Jugoslavijo.

Poraz turške vojske.

Belgrad, 3. avgusta. Presbiero poroča iz Aten: List »Katimerini« od 31. julija poroča iz Smirne: Po nekih vesteh, ki še niso potrjene, se je Kemal paša brzojavno obrnil na velikega vezirja, kateremu priznava svoj popoln poraz in ga pripisuje premajhni moči vojske in brezbriznosti vladnih krogov v Carigradu. V zvezi s tem odklanja Kemal paša od sebe vsako odgovornost za neprijetne posledice, ako carigradska vlada v zadnjem trenutku ne stori, kar je mogoče, da pripravi Evropo na intervencijo za rešitev Turčije.

Belgrad, 3. avgusta. Presbiero poroča iz Aten. Iz Smirne javljajo: Vse vesti s fronte govore izključno o utrditvi grške vojske na novo zasedenem ozemlju. Ze-

lezniški promet je vzpostavljen med Eski Sehirom in Starikonom na progi Eski Sehir—Angora. Po brzojavki iz Rima je Mustafa Kemal paša brzojavil svojim zastopnikom v Evropi, da se bo njegova vojska, ki se je do sedaj ogibala spopadov, podala v odločilno borbo, ako bi Grška nastopila na črti Sivrihisar—Angora.

Belgrad, 3. avgusta. Presbiero poroča iz Aten: Po brzojavki iz Smirne je kralj Konstantin v spremstvu princa Nikole in višjih častnikov generalnega štaba dne 29. julija iz Utahije dospel v Eski Sehir, kjer ga je prebivalstvo z navdušenjem sprejelo.

Rim, 3. avgusta. Po vesti iz Aten je bil v Kutaji vojni svet, ki je sklenil prodiranje Grkov proti Angori.

Jugoslovanski klub za izvoz živine.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Poslanci Jugoslovanskega kluba Krajnc, Pušenjak in Nemanic so posredovali pri ministru za trgovino, da se dovoli izvoz živine brez carine in prepove izvoz krme.

Zakonodajni odbor.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Zakonodajni odbor je imel danes sejo, na kateri je bil sprejet poslovnik. Izvoljenih je pet sekcij, v katere pridejo od Jugoslovanskega kluba dr. Šimrak, dr. Dulibić in prof. Sušnik. Do jeseni bo vodil seje podpredsednik dr. Žerjav, ker je do tedaj odgođeno vprašanje predsednika.

Aretacije komunistov.

Belgrad, 3. avgusta. Danes opoldne je bil aretiran novinar komunist Moša Pijade. Belgrad, 3. avgusta. Policija je začela aretirati študente, ki so bili znani kot člani prevratnih komunističnih organizacij. Zagreb, 3. avgusta. Iz Bjeline je bilo pripelanih v Zagreb 11 komunistov, katere je davi policija izročila državnemu pravdnistvu. Aretiranci so v zvezi z atentatom na bivšega ministra Draškovića.

Iz Rusije.

Moskva, 3. avgusta. Vlada je opustila namero izvesti prisilno oddajo živil, ker upa, da bo s prostovoljnimi dajatvami imela zadostno množino živil na razpolago. V vzhodnih delih Ukrajine je žetev boljša kot v ostali Rusiji. Ako se posreči dobiti tukaj dovolj živil, bo s tem gladujočim pomagano. Vlada se obrača do delavcev v tvornicah vagonov in jih pozivlje, naj se kolikor mogoče požurijo s popravili železniških vozil, ker je od njihovega dela v veliki meri odvisna rešitev gladujočega prebivalstva.

DR. ŠIMRAK ZA KONTROLO ZAKONODAJE.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora je dr. Šimrak zahteval, da se dovoli dostop novinarjem k sejam. Zakonodajni odbor je namestnik skupščine in kot tak mora biti podvržen javni kritiki.

KANDIDAT MINISTRSTVA ZA POSTO KRSTA MILETIĆ.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) V poučenih krogih se govori, da bo minister za pošto in brzojav dr. Slavko Miletić odstopil. Na njegovo mesto pride Krsta Miletić.

Nadomestne volitve.

Mandati komunističnih poslancev so po sklepu skupščine razveljavljeni. O »pravni« podlagi tega razveljavljanja smo pisali že včeraj in ugotovili smo, da je postopanje naše vlade in njene parlamentarne večine v tem oziru svetoven unikum, ker narodna volja, katero epidsatvlja in izraža celokupni parlament, same sebe ne more negirati in en del v parlamentu izražene narodne volje ne more odrekniti drugemu svojstvu prestavljanja narodne volje.

Z doseženim uspehom pa vlada in njene stranke še niso zadovoljne. One hočejo več, mnogo več.

Vladne stranke se zavedajo, da se nahajajo v manjšini, kar je za vlado jako neprijeten občutek. Ena majhna opozicijska nalna sapa naj potegne o nepravem času in vlada bi morala iti! Ili pa vlada noče, ampak rajši razmišlja o načinu, kako priti do sigurne večine.

Edina pravilna pot, ki vodi do sigurne večine, bi bilo sklepanje kompromisov še z drugimi strankami, ki stoje danes v opoziciji. To pot je vlada že poskušala, toda obnesla se ni, ker do kompromisov ni prišlo in zaradi načelnih nasprotstev tudi priti ni moglo. Ostanje torej le še sledeče kombinacije: Ali odstop vlade, ali nove volitve ali pa »prevaran način« vladanja.

Odstop je za današnjo vlado nemogoč. Kakor hitro odstopi sedanja vlada, se zruši z njo vred tudi ves sedanji vladni sistem. Država bi s tem sicer pridobila, toda kaj je sedanjim vladnim strankam država? Ali stranka, ali pa »apres nous le déluge« — sedanje valdne stranke brez državne moči nimajo sploh nobenega obstanka več, ker nimajo dovoljne zaslombe v narodu!

Zato tudi ne marajo novih splošnih volitev, ker dobro vedo eni in drugi, koliko bi je ura zanje in v Srbiji, i na Hrvatskem i v Sloveniji.

Zato hočejo in tudi morajo kreniti le še na tretjo pot, ki je sicer opolzka in v Evropi nenavadna, toda obeta uspeh in to je glavno. Ali bo ta uspeh trajen ali samo začasen, o tem ne razmišljajo mnogo, kakor tudi bolnik ne misli mnogo na svoj položaj, če mu zdravnik vbrizgava pomirjevalni morfin. Da se le živi — kako dolgo še, je vseeno!

Vladne stranke se nadejajo, da si po-
daljšajo svoje življenje in svojo oblast na račun 58 razveljavljenih komunističnih mandatov. Račun je zelo enostaven. Vlada pravi: Ako razpišem splošne volitve, bodo v Srbiji pridobili zemljoradniki, na Hrvaškem Radić, zajedničarji in klerikalci, v Sloveniji klerikalci itd. Radikalce in demokrate čaka sama izguba in to ni prijetno. Treba je postopati drugače. Mi moramo ohraniti to, kar imamo, k temu pa moramo pridobiti še dober kos komunističnega posestnega stanja in naš cilj je dosežen: Imamo sigurno večino! Glavno je sigurna večina in da ostanemo mi na vladi, vse drugo je postranska stvar. Politično moralo sicer tujci nekaj cenijo in tudi na politično, poštenje nekaj dajo, a kaj so nam tujci, dokler je vreden 1 dinar vsaj 1 centim? Tako kalkulira vlada.

Mi res ne vemo, kako bi to metodo najbolje imenovali. Spominja nekoliko na infinitezimalni račun in na metodo neomejenih ostankov. Najprej dobim določen blok poslancev po splošni volilni pravici in po proporcju. Nato proglasim eno stranko za protidržavno in si njene mandate razdelim po proporcju, potem zoper nekaj razveljavim, in zopet proporcju pridobim, tako da ostanemo nazadnje opozicije le še nohti in lasje, in če sem plešast, začnem boj še za lasje! Praktično je to postopanje in za vladne stranke koristno, ampak pravno ni in država, v kateri se uveljavijo take metode, — no, nadaljevanje tega stavka si prihranimo za boljše čase!

Nesmisel vladnega postopanja se vidi najbolj iz dejstva, da je treba za celokupne volitve ravnotako kakor za delne mobilizirati ves volilni aparat! Zakaj torej vlada ali ne počaka sploh do novih volitev, ali pa že sedaj ne razpiše celokupnih volitev mesto delnih? Zakaj samo nadomestne volitve? Upamo, da bo ljudstvo tudi pri nadomestnih volitvah na to vprašanje dalo primeren in zaslužen odgovor vladi!

Še enkrat železniško vprašanje.

V kakšnem železniškem strokovnem glasilu lahko čitamo, koliko vsoto je namenila vlada za zgradbo te ali one železnice. — V javnosti pa se ta vprašanja premalo obravnavajo, ali pa nič. Zagovorniki proge Kočevje—Srbske Moravice so sploh razglasili, da naj se o tem vprašanju v časopisih ne piše! Torej javnost naj bi sploh ne imela pri tako važnih vprašanjih, kot je železniško, drugega kot plačevati davke! Ljubljancem pa je treba vprašati čisto drastično: ali s ezavedate bližnje italijanske in avstrijske meje in ali jo bodele res udarili v slučaju izbruha kakšne vojske po najkrajši poti na morje?

Prelistavajoč knjižico g. prof. dr. K. Capudra: Naša država, zadeli smo na dve stvari, ki smo jih v »Slovenecu« na podlagi samostojnega premisleka že opetovano sami zatrjevali in do katerih mora priti vsakdo, ki količkaj zemljepisno misli! Gosp. dr. Capuder pravi: »Dandanes igra isto vlogo (kot v prejšnjih časih utrjena lega krajja) lega z ozirom na glavne prometne črte in njih križišča (!) Ob naravnih (!) prometnih črtah, kakor so v našem goratem ozemlju podolžnice ob Dravi, Savi in Donavi in glavna prometna črta te vrste Morava—Vardar, Morava—Marica, obrežna črta Jadranskega morja, srednja podolžna črta (!!) op posameznih udorinah, vodeča od Ljubljane čez Karlovec, Jajce, Sarajevo, Novi pazar, Prištino v Skopje, dalje ob križiščih ter podolžnih črt s prečnimi, ki vodijo od morja v notranje, na skrajnem jugu črta ob reki Drinu, dalje ob Neretvi, Krki, Kulpi, Ljubljani, posebno ob prelazih in večjih soteskah; povsod tod nasatjajo in se ugodno razvijajo mesta (str. 41) ter: »Sarajevo je vsled svoje lege ob srednji podolžnici in srednji prometni prečnici najbolj primerno mesto za razvoj glavnega srednjega križišča vseh prometnih prog naše države (str. 43) (!!). Bolj določno podkrepljenih svojih opetovanih trditvev si sploh nismo mogli želeli kot ste navedeni od strani zemljepisce zvedenca: srednja podolžna črta in Sarajevo-prometno središče! V srednji podolžni črti bi vstavili namesto Karlovca Ogulin in Bihač; to je bolj v smeri Dinarskega gorovja.

Tako pa čitamo v časopisih, da nameravajo graditi železnico Bihač—Zrmanja (postaja liške železnice tik pred Kninom), ne pa zvezati Bihač z liško progjo višje gor, izpod Ogulina mimo Plitviških jezer! Samo da bo tudi Bihač zvezan po najkrajšem potu z morjem! Tako bodejo lesni trgovci iz Bosne že poskrbeli za izdatno konkurenco z našimi. Vlada pa se ne straši stroškov — dveh paralelnih prog (liške in proge Bihač—Zrmanja), — če smo tozadevno beležko prav razumeli!

Proga Kočevje—Srbske Moravice bo zahtevala ob bregovih Kolpe neprimerno dolgo razvojno črto (odtod tudi varijanta čez Poljansko dolino), samo da se ne gradi železnice — po ravnini in po najbolj ljudenejših krajih od Črnomlja na Ogulin, ki je res že sedaj važno križišče (liške in reške proge, pa sedež višjih uradov). Kakšno križišče in važno zemljepisno mesto pa so te Srbske Moravice? —č.

Politične novice.

+ Naši shodi. Na dan sv. Jakoba se je vršil v Banjaloki politični shod. Udeležba je bila prav obilna. Poročal je poslanec Skulj. Razgrnil je delo Jugoslov. kluba v ustavotvorni skupščini. Soglasno se je izrazila Jugoslov. klubu zaupnica za neustrašeno delovanje v korist naroda, posebej pa še zahvala poslancu Skulju za njegovo skrb in delo za banjaloško ljudstvo. — Na sv. Ane dan se je pa vršil v Fari na prostem ob veliki udeležbi lepo uspeli politični shod. Poslanec Skulj je v daljšem govoru orisal sedanje splošno gospodarsko stanje in politični razvoj zlasti v naši državi. Podrobno je slikal borbo Jugoslov. kluba v konstituenti za samopopravo Slovenije, ki so jo baš agitatorji SKS ob volitvah tu tako iskreno obljubljali, a sedaj so poslanci SKS nečastno prodali. Izrazilo se je zaupanje Jugoslov. klubu s prošnjo za nadaljnji boj v prilog revizije ustave — ostro in z ogorčenjem pa se je obsodilo politično početje poslancev. SKS. Shod se je vršil mirno in je napravil najboljši vtis.

+ Afera generalnega konzula kraljevine SHS v Zedinjenih državah. Pod naslovom »Naša nečuvana bruka« potrjuje belgrajska »Tribuna« od 30. julija vest o diskvalifikaciji general. konzula naše kraljevine g. Savića v Zdrženih državah in piše: »Na naše veliko presenečenje je priobčil newyorški list »Gazete Franco-Americaine« resnico o škandalu, ki ga je zakrivil naš generalni konzul v Newyorku. — Predsednik Zedinjenih držav je g. Vladislava Savića diskvalificiral kot generalnega konzula naše kraljevine in mu odvzel konzularni »eksekvatur«. Da bo škandal še večji, je ta nesrečnik, naš generalni konzul, takoj nato pobegnil iz Newyorka v Kanado, iz strahu da ga povzru ne zapro. Ta nepojmljivi škandal je moral napraviti na naše podanike v Ameriki globok vtis. Ta nečuvani škandal mora pognati rdečico sramu v obraz naši vladi in vsem, ki jim je ležeče na našem mednarodnem ugledu. Na pritožbo urednika hrvatskega »Narodnega Lista« v Newyorku Franca Zotti-ja je odvzel predsednik Harding »eksekvatur« generalnemu konzulu Saviću, ker je napravil njegovo zaupanje. Našega žalostnega generalnega konzula so prijeli in kaznovali, a kazni ni zadela le njega, »šeptrljuc«, ampak tudi moralni in politični ugled naše kraljevine in našega naroda. Zaradi brezvestnosti in nesposobnosti naših uradnikov smo doživeli težko, javno žalitev. Vse to so poskusili prikriti, da se odtgnejo odgovornosti. Ameriška vlada je morala zahtevati in je tudi zahtevala, da mi sami pravočasno kompromitiranega konzula premestimo. Zakaj tega niso storili? Predsednik vlade g. Pašić, ki je bil gotovo preporno o slučaju obveščen, bo krivce, kakor upamo, resno kaznoval. Naš državni ugled v Ameriki je doživel silen poraz, ki je toliko težji, ker so ga nam povzročili sovražniki naše države in ljudje, ki so srbski narod vedno denuncirali, in ki se sedaj satansko vesele, da so nas ponižali s pomočjo nesposobnih uradnikov.« — Radovedni smo, kaj bo odgovorilo »Tribuni« ljubljansko »Jutro«, ki je celo afero demantiralo in g. Savića povzdigovalo do neba kot našega najboljšega diplomata.

+ Poročanje »Slov. Naroda« pada bolj in bolj na nivo »Pondeljka«, ki bo po zanesljivih poročilih potom svojega urednika protestiral proti temu plagiatstvu. — Tako je v svoji številki od srede prinesel med drugim tudi sledeči stavek: »Zanimivo pa je dalje tudi, da nista bila pri glasovanju navzoča niti dr. Korošec niti dr. Hohnjec.« — Vsakemu, ki zasleduje dnevno časopisje, je znano, da se nahaja g. dr. Korošec v Karlovih varih, kjer se zdravi, g. dr. Hohnjec pa se mudi po nuj-

nih poslih na Štajerskem Sicer pa naj bo »Slov. Narod« prepričan, da bi bila oba postopala enako kakor vsi drugi klubovi člani, ako bi bila navzoča, ker je Jugoslov. klub postopal tako, kakor je bilo edino prav. — V današnji številki, v kateri je prinesel kar dva članka iz drugih listov, pa stoji v uvodniku »Sl. Naroda« sledeči odstavek: »Naši politični duhovniki kaj radi govore o »ljudstvu« in o življenju z ljudstvom. Kdaj pa ste še duhovnika videli n. pr. v vlaku v tretjem razredu, toraj med ljudstvom? Redko je pač kaj takega. Videl sem nekoč romarski vlak: ljudstvo je bilo v 3. razredu, duhovnik pa je zlezel v 2. razred, med boljše (!) ljudi. Dejanja se ne krijejo z besedami.« — Kdor pač pozna našo duhovščino, temu je jasno, da tiči ali zloba ali pa idiotizem v teh besedah, ki jih je napisal »Demokrat«. Po njih dejanjih jih boste spoznali!

+ Akcija proti protidržavnim elementom. Na poziv ministra Pribičevića so se sešli okrožni načelniki iz Srbije in Vojvodine na konferenco, kjer so se posvetovali o korakih proti protidržavnemu pokretu. Tako poroča »Demokratija« od 2. avgusta, ki dostavlja: »Ko se bo izvršila še slična konferenca v Sarajevu in v drugih pokrajinah, se bo naknadno določila skupna akcija proti vsem protidržavnim elementom v naši državi.« — Ali bo imel oddelek »Andrejka« opraviti!

+ Iz zapore so izpustili dr. Živka Berčića, katerega so bili nedavno zaprli v Zemunu zaradi klica: Živela Jugoslavija! Razjarjeni velikosrbski šovinisti so sprva prisilili policijo, da ga odpelje v Belgrad in izroči srbskemu sodniku, končno pa je vlada vendarle uvidela, da to ne gre, in ga je postavila pred pristojno sodišče v Mitrovici, ki je izreklo oprostilno razzsodbo.

+ Tožba proti Šuflaju in tovarišem. V znanem veleizdajniškem procesu proti dr. Šuflaju bo sodišče razglasilo sodbo v soboto.

+ Kriza v rumunski vladi. V rumunskem parlamentu je prišlo te dni do razprave o veliki korupciji, ki je vladala v državnem podjetju v Rešici. Kompromitiranih je tudi več ministrov zaradi »kolomaza«. Vsled odkritja teh škandalov utegne odstopiti celokupna rumunska vlada. V slučaju odstopa sedanjega predsednika vlade Avarasca bi sestavil novo vlado minister vnanjih del Take Jonescu.

Dnevne novice.

— Železniki. Včeraj ob 10. uri dopoldne je umrl tukaj g. kaplan Josip Logar iz Črnomlja. Bil je bolehen in je prišel semkaj, da si nekoliko odpomore, pa ga je dohitela smrt. Pogreb bo v petek ob 10. uri dopoldne. Bog mu daj večni mir in pokoj! Cenjeni obitelji naše iskreno sožalje!

— Zlato mašo je praznoval v nedeljo, dne 21. julija, č. g. Anton Verbaj, župnik v pokoji. Po želji g. zlatomašnika se je obhajala slavnost v najožjem krogu, a je vredna, da jo vsaj malo omenimo. Cil in čvrst je prišel g. zlatomašnik v kapelo, in prav nič ni potreboval običajne zlatomašniške palice. Prekrasno so ga pozdravile ihanske pevke z večno mlado: »Zlatomašnik, bod' pozdravljen!« Slavnosti sta studeležila domačina gg. profesorja Pengov in dr. Breznik, cerkveni govor pa je imel g. prof. Arh. Nikogar ne bomo posebej hvalili, ne sester križark, ne pevk, ne pridigarja, ker so vsi storili vse, kar so mogli; pač pa pohvalimo dobro verno ljudstvo v okolici Male Loke, ki je pokazalo, da ve, kaj je duhovnik slovenskemu ljudstvu. — Svojeja bivšega župnika so se spomnili tudi Kamnogoričani z mnogimi častitkami.

— Kat. izobraževalno društvo na Brezovici pri Ljubljani priredi z gostovanjem g. Frana Gregorina, člana narodnega gledališča v Ljubljani, v nedeljo, dne 7. t. m.

LISTEK.

Ob 450 letnici + Tomaža Kempčana.

II.

Kdor pozna sedanjo dobo, kdor ve, kako globoko so ranjena Bogu odtuujena srca, koliko revščino in žejo trpe nad vsem dobrim obupane duše, koliko takih duš je tudi med nami samimi — ne more želeli drugega, nego da pride vsem tem v roke Kempčanova Imitatio. Kolikerkim, ki so se odtujili veri, ki so doživeli razočaranje v notranjem življenju in svetu, bi mogla ta knjiga vlti v srce novo vero, hladila in miru! Kolikerkim moderni skeptik, ki ga pohujšuje racionalistični aparat verske znanosti, bi našel zopet svoje razmerje do Boga in vere.

Marsikdo brezupno strmi nad praznoto in razdejanjem svojega preje cvetočega notranjega življenja in obtožuje usodo. Temu Tomaž odkriva razloge njegove nesreče in mu kaže pot do vstajenja: »Nobena stvar na svetu te ne bo ovirala v dobrem, če si v njej praviš neurejenih nagnjenj...

Če ničesar drugega ne iščeš, nego Božjo voljo in korist bližnjega, boš notranje svoboden. Če bi bilo tvoje srce pravilno, bi ti bil vsak stvor zrcalo življenja in knjiga svetih nauk. Ni tako majhnega in pa skromnega stvora, da se ne bi razodevala v njem dobrota božja. Če bi imel dobro in čisto srce, bi vse brez ovire spoznal in prav pojmlil...« (II, 4.)

Krščanska Evropa je tako zašla, da išče modrosti življenja pri Buddhi, češ le on je prišel vsej bedi in ničevosti človeškega življenja do dna. Ti Evropejci so šli pač slepi mimo mnogo globljega vira modrosti življenja, oni niso čitali Kempčanove Imitacije in zlasti 48. poglavja III. knjige. Tu vzdihuje pisec: »Zapušen sem, beden in pregan v sovražni deželi, kjer so vsak dan boji in največje nesreče... V nadlego mi je vse, kar mi svet ponuja v tolažbo...«

Grenka kupa trpljenja se noče odmakniti od tvojih, od mojih ust — kakor brezdanja se nama zdi. Pijva jo možko, nama veli Kempčan, kajti: »Neznatno je in le malo časa traja, kar je minljivega.« (III, 47.) »Gospodi! Če je le moja volja trdno obrnjena na Te, potem stori z menoj, kar hočeš. Saj ne more biti drugače

nego dobro zame, karkoli Ti z menoj storiš.« (III, 17.) Čitaj, prijatelj, ta in druga poglavja o kraljevskem potu priča in našel boš tolažbo, kakor so jo našli pred teboj stotisoči.

Mnogo je rekov, ki so iz Imitacije prešli v splošno uporabo. Navedimo le nekatere:

Ama nesciri — ljubi biti nepoznan! (I, 2.)

Ne odkrivaj vsakemu svojega srca! (I, 8.)

Imeli bi lahko velik mir, če se ne bi pečali z besedami in dejanji drugih, ki se nas ne tičejo. (I, 11.)

Prilike ne naredijo človeka slabega, ampak le pokažejo, kakšen je. (I, 16.)

Quoties inter homines fui, minor homo redii — kolikorkrat sem bil med ljudmi, toliko manjši človek sem se povrnil! (I, 20.)

Čemu želiš to videti, česar ne smeš imeti? (I, 20.)

Moško se bori; navada se premaga z navado! (I, 21.)

III.

Dne 31. julija t. l. so v rojstnem mestu pisatelja Imitacije — v Kempnu —

slovesno obhajali 450 letnico njegove smrti. Ves krščanski svet se ob tej priliki hvaležno spominja moža, ki mu je v svojih spisih zapustil tako neprecenljiv zaklad. Tudi Slovenci dolgujemo Kempčanu neizrekljivo veliko za poglobitev našega verskega življenja; najširši sloji so in še zajemajo iz njega. Tem so bile tudi dozdaj vse izdaje namenjene in zanje prirejene. Vse so izšle v obliki mašne knjige s »sklepki« in molitvami. Sedaj, mislimo, je prišel čas, da poklonimo posebno izdajo tudi naši inteligenci. Priredila naj bi se znanstvena izdaja Imitacije. Kempčan sicer opominja, naj ne vprašamo, kdo je kaj rekel, ampak kaj je rekel, kar bi se dalo v našem slučaju obrniti tako: ne glej na obliko, ampak na vsebino. Toda zakaj ne bi resnici dali obleke, ki je običajna v krogih, med katere jo želimo poslati? Ako delamo tako, kadar jo pošiljamo med ljudstvo, smemo ravnati enako, kadar jo pošiljamo izobraženstvu. S tako izdajo bi Slovenci najlepše proslavili Kempčanovo 450 letnico in postavili ob enem nov spomenik svoji kulturi. Poglobitve, blagega vodstva in tolažbe smo potrebni in vse to nam v največji meri daje Imitatio. Naj se prepriča vsak sam!

v društvenem domu predstavo »Mrak«. — Drama v 3 dejanjih. Okoličane v ljudno vabimo k obilni udeležbi.

— **Pašičevo zdravstveno stanje.** Ministrski predsednik Nikola Pašič se od sinoči ne počuti dobro in bo bržkone radi slabega zdravja moral ostati nekoliko dni v svojem stanovanju. Pašič bo bržkone na nasvet zdravnikov odpotoval na zdravljenje v kakšno francosko kopalnico.

— **Umrla je v Trzinu** v visoki starosti gđc. Viktorija Pirc iz znane ugledne rodbine Pirčeve. N. p. v. m.

— **O zagonetnem potovanju g. Etbina** Kristana v Ameriko poročila včerajšnji »Naprejek«, da je E. Kristan odpotoval 2. avgusta za nekaj tednov v Ameriko, od koder se vrne sredi oktobra, in da je namen njegovega potovanja, obnoviti stike z našimi izseljeniki v Ameriki. — Svoj čas je avstrijska vlada pošiljala socialiste à la Demetrio v Stockholm!

— **Nobenega odgovora** še nismo dobili niti od deželne vlade niti od kake druge strani na naše ponovno stavljen vprašanje, kaj je s tistim denarjem, ki ga je poslalo Jugoslovansko republikansko združenje iz Amerike v domovino, da se razdeli med slovenske siročad.

— **O velikem požaru**, ki je upepelil vas Slepšek pri Mokronogu, smo prejeli še naslednje poročilo: Strašen požar je v ponedeljek 1. t. m. upepelil četrte ure od Mokronoga oddaljeno vas Slepšek in napravil nadmilijonsko škodo. Goreti je pričelo ob 10. uri in sicer pri hlevu posestnika Antona Znidaršiča. Zažgali so zopet otroci, ki so steknili neke premalo zavarovane žveplenke. Ogenj je opazila koj, ko se je pokazal, hišna gospodinja, pa ga že ni mogla pogasiti. V trenutku je bilo vse gospodarsko poslopje v ognju, kateri se je nato zbog vetra in silne suše širil od poslopja do poslopja. Sosede je prvi obvestil o grozni nesreči turobni glas zvona na žalostni gori in takoj nato še od mokronoškega požara vsakemu živce pretresujoči pisk Pencetove tovarne. Nekako četrte ure potem ko je pričelo goreti, je prihitela na kraj nesreče mokronoška požarna bramba. Tedaj je bila že vsa vas v plamenu. Tej požarni brambi, kateri sta prišli požrtvovalno na pomoč požarni brambi iz št. Ruperta in Mirne, se je posrečilo po silnem naporu ogenj omejiti in rešiti ne le spodnji del vasi temveč tudi bližnji vasi Preloge in Sv. Križ, ki sta bili pri sedanjih strašnih suhi in kar je bilo še posebno opasno, pri močnem vetrovnem vremenu, v veliki nevarnosti. Več ali manj pa je bila v nevarnosti tudi vsa druga sosesčina z Mokronogo vred. Razume, da so poleg gasilcev skušale nesrečne žrtve z nadčloveškim naporom rešiti vsaj malenkosti — vendar je bil ves trud malodane brezuspešen in se je več revežev pri tem nevarno opeklo in pobilo. Od 10. gospodarjev so ostale trem močno poškodovane hiše, pravzaprav le še ogródje hiš, dočim so vsem 10. zgorela vsa ostala 21 poslopja od tal z vsemi pritliklinami. Nepopisna je stiska teh revežev, pomisliti treba, da so ravno spravili svoj edini letošnji pridelek pod streho. Kajti razum žita in skopo odmerjenega sena nimamo v našem kraju letos pričakovati skoro nobenega dohodka več iz zemlje, ki se je razsušila, da bi že sama gorela, če bi jo vzgajal. Ravno suša in nje posledice so za nesrečne žrtve tega požara še najhujše zlo. Nesrečneži nimajo, da bi se najedli zdaj ob žetvi, ko se kmetu dolgo leto pričena. Kaj pa še bo? Kako naj stavijo svoje domove pri tej strašni draginji Ej hiše dolgo, dolgo ne bodo stale, če ne bo priskočila požrtvovalnost darežljivih src z izdatnimi prispevki na pomoč. Dobrodošel bo vsak dar, bodisi v denarju bodisi v naturalijah. Ker pogoreli so rešili sebi in družin le golo življenje. Pa, če bodo reveži še dobili za prvo silo kosček kruha pri sosedih, ki so pa sami vsled strašne suše — pri nas namreč nismo imeli niti naličkov, kot so jih imeli marsikje — v skrbeh za bodočnost, kaj pa naj počno z živino, ki jim je še ostala? Več glav je namreč postalo žrtev ognja. Darovi, katerih nesrečni opogoreli težko pričakujejo, naj se blagovolijo nakazati pomočnemu odboru v Mokronogu ali županstvu istotam.

— **Veselo potovanje po naši državi ali: poskočni uradni šimel.** Včeraj, dne 3. avgusta, nas je razveselila uradna poročevalska služba s sledečimi uradnimi predpisi za potovanje po naši državi: Da se omogoči potrebna evidenca potujočega občinstva v notranjosti države in mu olajša preskrbo potnih izkazov, so bila izdana oblastem po predhodnem sporazumu z ministrstvom za notranje stvari naslednja navodila: 1. Namen uvedbe potnih izkazov v notranjosti države je omogočiti, da se pri vsaki osebi lahko ugotovi identiteta ter tako prepreči pohajanje vsakršnih sumljivih individov po državi in olajša kontrola tujcev. 2. Temu namenu je zadoščeno, ako ima posamezna oseba z veljavno fotografijo opremljeno legitimacijo, izdano od kake pristojne oblasti v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki pa ne sme biti stara nad leto dni, ali pa, ako ima z veljavno fotografijo opremljen potni list za inozemstvo, vidiran po 20. juliju 1921. Za potovanje je v notranjosti državnih mej ni treba osebam, ki se morejo policijskim organom legitimirati na ta način, še posebnih dovoljenj. 3. Dovoljenje, ki je izdano kake osebi za potovanje v kak kraj in nazaj, ni treba pred povrat-

kom ponovno vidirati. 4. Osebam, ki so znane kot popolnoma zanesljive, more pristojna policijska oblast izdati legitimacijo s fotografijo, s katero so jim dovoljuje potovanje v mejah države za čas enega leta in ni treba lastniku take legitimacije posebnega dovoljenja. 5. Kmetom iz okolice večjih mest do 30 km oddaljenosti, ki nosijo dnevno na trg življenjske potrebščine, morejo pristojne občinske in okrajne oblasti izdati legitimacije, ki jih pooblašajo za potovanje v mesto in nazaj za dobo dveh mesecev ter jim ni potrebno ponovno vidiranje za vsako posamezno potovanje.

Pred šestimi dnevi, dne 28. julija t. l., je pa bilo objavljeno sledeče, tudi uradno poročilo: »Po naredbi ministrstva za notranje stvari J. B. broj 21.825 je sporazumno z ministrstvom za promet določeno, da mora vsak potnik, kadar odide iz kraja svojega stanovanja, imeti od pristojne lokalne oblasti izdano potno legitimacijo, ki velja za mesec dni in ki se mora povodoma vsakega potovanja vidirati.« — Če primerjamo obe naredbi, vidimo, da se je živahnost uradnega konjička tekom enega tedna znatno polegla in da je iz svojega iskrega galopa prešel zopet v svoj mirni — vsakdanji »cotel-trab«. Mlekarice iz ljubljanske okolice bodo nove naredbe jako vesele, še bolj veseli pa bodo fotografi, ki bi izkazali gospodom zasnovalcem takih odredb samo zaslužen priznanje, ako bi jih imenovali častnim članom svojega društva. Sicer pa je naredba sama izdana v velikem državnem interesu. Po novi naredbi bo morala biti fotografirana cela Jugoslavija! Koliko bo treba uvoziti fotografskih plošč in ostalega fotografskega materiala, za katerega bo treba plačati silno carino! In kako bodo poskočile akcije znanega »Agfa« podjetja! Pa menda ni zasnovalec te naredbe kakšen prikrit »nacionaliziran« upravni svetnik te ali one fotografske — akcijske družbe? — Od resne strani vzet je pa ta slučaj silno žalosten, ker nam znova potrjuje, s kako neverjetno brezmiselnostjo se pri nas izdajajo uradne naredbe!

— **Iz Dev. Marije v Polju.** Silna suša, ki traja že nad mesec dni, nam je uničila ves fižol, otavo in druge pridelke. Posledica temu je, da je cena živini močno padla in se bo brez dvoma še bolj znižala, ker ne bo s čim krmiti. Dasiravno pa se je cena znižala za 8 K pri 1 kg žive teže, ima meso še vedno staro ceno. Konec julija se je prodajalo pri nas v Vevčah in Dev. Mariji v Polju goveje meso po 36 K, telečje po 26 K, ovčje po 24 K 1 kg. Radovedni smo, če za naše mesarje ni nikogar, da bi jim znižal cene. Seveda po sili župan Kavčič se ne briga za blagor svojih občanov ter nas pusti odirati, zato odločno zahtevamo, da že vendar odda županstvo postavno izvoljenemu županu, da se napravi kaj koristnega v občini.

— **V »Uradnem listu«** z dne 2. avgusta je izšel začasni zakon o proračunskih dvanajstih za mesece junij, julij, avgust, september, oktober, november in december 1921, na katerega se še povrnemo.

— **Izletnikom v upoštevanje.** V vaseh Ravnik in Setnica pod Grmado pri Polhovem Gradcu se je pojavil trebušni tifus. Bolezen se epidemično širi in je na njej umrlo dosedaj že 7 ljudi. Baje je vzrok slaba pitna voda iz nekega v teh vaseh se nahajajočega vodnjaka. Zato opozarjamo vse izletnike, da se za enkrat teh vasi ogibajo, ali pa, da vsaj ne pijejo vode. Čim bo nevarnost prenehala, bomo javili.

— **Jugoslovanski obrtnik** prinaša v zadnji številki celoten govor poslanca Skupščine v ustavotvorni skupščini. Govor je zanimiv za obrtnike, se zavzema za malo obrt, posebno pa še za domačo obrt, ki jo govornik jemlje v zaščito proti navalu kapitalizma in velike industrije. Govor je prinesla tudi »Hrvatska Obrana«. Jugosl. obrtnik z zadovoljstvom ugotavlja, da prvi in nedini, ki se je v drž. zboru dvignil za obrtnike in domačo obrt, je bil poslanec S. L. S.

— **Prestovoljno gasilno društvo** v Stožicah vabi na veliko vrtno veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 7. avgusta 1921 na vrtu g. L. Pečnika v Stožicah. Spored jako zanimiv. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta. Čisti prebitek veselice je namenjen za popravilo gasilnega doma. Vršni se ob vsakem vremenu.

— **Gasilno društvo v Gor. Logatcu** priredi dne 14. avgusta 1921 ob 3. uri popoldne veliko vrtno veselico v graščinskem parku v Gorenjem Logatcu, pri kateri sodelujejo gledališki orkester.

— **Izročitev telefonske postaje** Hum na Sutli medkrajevnemu prometu. Javna telefonska postaja Hum na Sutli se je 9. julija t. l. izročila medkrajevnemu telefonskemu prometu. Sprejema tudi brzojavke in jih posreduje po telefonu.

— **Potres v Italiji.** Iz vse Italije prihajajo poročila o potresih. V Bariju se je pordrl glavni poštni urad. V raznih krajih je padajoča opeka ubila več ljudi.

— **Podpisana izjavila** zaradi mojega ponesrečenega moža Franca Erjavca na razne napačne govorice, da je izvršil samomor zaradi družinskih razmer. To moram zavržati, ker ni bilo za to povoda in tudi nobenega znaka za to. Če bo kdo to trdil, bom nastopila sodnijsko pot. — Angela Erjavc.

— **Vojaški koncert** bo danes zvečer ob pol 8 do pol 11. ure na vrtu hotela Union. Godba Dravske divizije. Vstop prost.

— **Spedijsko tverde** v Ljubljani bodo ob sobotah v mesecu avgustu do vključno 3. septembra končavale ob 12. uri popoldne s obratom, na kar se stranke opozarjajo.

Spominjajte se »Slovenske Straže«!

Katoliški shod v Novem mestu

se vrši dne 14. in 15. avgusta z naslednjim sporedom:

V nedeljo dopoldne ob 8. uri sv. maša v Šmihelu. Nato v dvorani šmihelskega izobraževalnega društva zborovanje politično gospodarske sekcije. Na sporedu so trije referati. Ob 9. uri pa zboruje v Rokodelskem domu Slomškova zveza. Popoldne po litanijah zborujejo ravnotam mladinske organizacije in sicer orlovske, izobraževalna društva in Marijine družbe. Ob 3. uri je zborovanje 3. reda v frančiškanski cerkvi.

Ponedeljek: Točno ob 8. uri se zberejo pri bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji udeleženci vseh župnij. Nato odhod k kapiteljski cerkvi, kjer bo ob 9. uri sv. maša s cerkvenim govorom. Po cerkveni slovesnosti je slavnostno zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o šolstvu, mladinski organizaciji, tisku in poglobitvi katoliške zavesti. Zatem kosilo in kratek odmor. Ob 2. uri nadaljevanje zborovanja. Po sklepnem govoru pete litanije M. B.; skupna posvetitev S. J. in zahvalna pesem.

Iz Št. Janža vozi poseben vlak, ki odhaja ob 6. uri jutraj. Vožnja bo polovična. Vse župne urade trebanjske, novomeške in semiške dekanije vljudo prosimo, da ne prirede v ponedeljek nobene posebne cerkvene slavnosti ali pobožnosti — kakor tudi, da na isti dan opuste patrocenje na podružnicah. Vse gg. duhovnike, naše katoliške lajke pa prosimo, da razpredejo po župnijah živahno agitacijo, da manifestiramo na najsijajnejši način za katoliško idejo. Natančnejši spored pošljemo prihodnji teden.

Pripravljalni odbor.

Ljubljanske novice.

Ij Stolna Elizabetna konferenca ima svojo sejo danes ob 6. uri zvečer.

Ij Stavka zdravnikov? Sekundarji v ljubljanski civilni bolnišnici so zelo nezadovoljni in se pripravljajo na stavko, če se zdravstveni odsek ne bo oziral na njihove zahteve. Meseca julija se jim je izplačala 10 odstotna doklada, katero so jim pa zdaj ustavili, ker so številko-lovci potuhtali, da 10 odstotna doklada sekundarjem kot pogodbenim in ne stalno nameščenim zdravnikom ne gre. Sekundarji tudi zahtevajo, da naj se jim cena hrani, za katero plačujejo bolniški upravi na dan 60 kron, zniža na 20 kron.

Ij 40 letnico službovanja bodo praznovali v Ljubljani v soboto 6. t. m. šolniki: Erker Jurij, Funtek Anton, Furlan Jakob, Gale Franc, Jelenc Luka, Klemenčič Ivan, Paternost Hinko, Poznik Ivan, Schmoranz Josip in Wittreich Ivan.

Ij Jugoslovanski fašizem. »Na boj na divje Amonite« — Sovražnike rodu srdite — Bo hrabro četo zbral Zerjav. — A kratki biči, dobro zviti — Bodo silno lekoviti — In učinkoviti. — Fašizem bo prav hitro zdrav! — Tako je prav!

Ij Ljubljanski živinski semenj dne 3. avgusta je bil srednje dobro obiskan. Konj so prignali na semenj do 300, goveje živine pa kakih 230 glav. Suša, katere je uničila letos domala otavo, je učinkovala posebno na cene konj, katere so znatno padle. Cena srednje dobrih konj je padla od 10.000 na 7000 kron. Tudi cene goveji živini so padle. Na zadnjem sejmu pred 14 dnevi so se prodajali voli po 20 in 21 kron kilogram, dne 3. avgusta je bilo le nekaj prvovrstnih pitancev prodanih za 21 ali 20 K kilogram žive teže, medtem ko so se slabši voli in juoci prodajali od 14 do 19 kron kilogram žive teže. Kupčija je bila bolj srednja, konje in govejo živino pod težo 400 kg so kupovali tudi nekateri italijanski trgovci. Sicer pa na ljubljanskih sejmih dosežene cene živine niso sprošno mero-dajne, ker je tukaj navadno cena živini pri kilogramu 2 kroni višja, kakor na sejmih na deželi.

Ij Griža precej razsaja v Ljubljani, zelo pa je okužila Vič, kjer so na njej cele rodbine obbolele in ni skoraj hiše, v kateri ne bi imeli po več slučajev griže.

Ij Baneno uradništvo v Ljubljani si je ustanovilo samostojno organizacijo, h kateri je doslej pristopilo že več kot polovica vseh uradnikov, nameščenih v posameznih ljubljanskih bančnih zavodih. Društvo je stanovsko in ima namen: 1. gojiti med bančnimi uradniki in uradnicami vseh vrst stanovsko zavest in vzajemnost, 2. skrbeti za izpopolnjevanje njihove strokovne in splošne izobrazbe in 3. zastopati njihove stanovske koristi napram upravam bančnih zavodov, napram zakonodaji, državnim, občinskim in splošni javni upravi. V dosedaj druge točke svojega programa je »Društvo bančnega uradništva Slovencev v Ljubljani« začelo izdajati svoje strokovno in stanovsko glasilo »Bančni vestnik«, katerega prva številka je ravno izšla z velezanimivo tvarino tudi za izven bančnega uradništva stoječe gospodarske kroge.

Povišanje najemnin.

Iz vrst najemnikov prihajajo pritožbe, da povišujejo hišni lastniki najemnine pretirano in nepostavno.

Glasom člena 5. naredbe z dne 21. maja 1921, št. 202 (Uradni list št. 77) se sme osnovna najemnina, kakor je bila dne 1. ju-

lija 1914, pri ekonomsko slabotnejših najemnikih povišati samo trikrat.

Ravno tako se sme povišati ta najemnina samo trikrat pri vseh onih, ki živé pretežno ob stalni plači ali pokojnini (torej pri uslužbencih vobče, pri uradnikih in penzionistih).

Pri drugih najemnikih se sme povišati najemnina za stanovanja štirikrat.

Pri najemnikih, katerih letni dohodek znaša nad 60.000 K do 100.000 K, se sme povišati najemnina za stanovanje lahko največ do šestkrat; če znaša dohodek več nego 100.000 K, se sme povišati tudi večkrat.

Pri najemih za humanitarne in kulturne naprave se sme povišati najemnina, vendar največ le štirikrat.

Kot dohodek je vzeti v smislu pravilnika oni dohodek, ki je bil podstava za odmero dohodnine. Ker draginjske doklade javnih uslužbencev zaradi njih nedostatnosti po zakonu ne spadajo v to podstavo, je povišati stanarino pri vseh javnih uslužbencih torej samo trikrat. — Pri obrtnih lokalih se pušča lastniku prostost, da se pogodi za najemnino.

Kot najemnino z dne 1. julija 1914 je vzeti takratno čisto najemnino, torej ono po odbitku takratnih prispevkov za razsvetljavo stopnic in po odbitku takratne gostiščnine in vodarine.

K povišanju najemnini pa je prišteti še sledeče stroške:

a) Gostiščnina (člen 5., odst. 2. naredbe), vodarino in pristojbino za kanalizacijo. Vse te pristojbine je prišteti za 1. 1921. in 1922. v onem znesku, v katerem jih bo gospodar imel v 1. 1921. in 1922. v istini plačati; računati jih je torej od one čiste najemnine, ki jo je prejel gospodar v najemninskem letu 1920 (v času od 1. novembra 1919 do 31. oktobra 1920).

Gospodarji računajo pomotno te pristojbine od onega že povišanega zneska, ki ga bodo šele letos pričeli dobivati in ki pri odmeri teh pristojbin za 1. 1921. in 1922. ne pride v poštev.

b) Resnične sedanje stroške za izpraznjevanje greznic, ometanje dimnikov in razsvetljavo stopnic.

Vojaško nastanitev, popravila, davke in doklade na davke, zavarovalnino i. t. d. trpé hišni lastniki sedaj sami.

Katoliški vestnik.

c) Zagorje pri Pilštajnu. V dneh 5. in 6. in 7. avgusta obhajamo tridnevno čast M. B. Vodili jo bodo gg. misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem. Dne 6. avgusta bo v Lurški jami pri službi božji blagoslovljenje kipa sv. Franciška.

+ Papežev nuncij za Francijo, msgr. Ceretti, je dospel v Pariz. Njegov prvi tajnik je znani ruski konvertit Evreinov.

Vestnik S. K. S. Z.

Katoliškim slovenskim izobraževalnim društvom! Nad en mesec že traja zbiranje podatkov in sestavljanje statistike naše prosvetne organizacije. Cela vrsta je društev, ki se še do danes niso odzvala pozivu, ki pravi, da je treba izpolnjen »društveni izkazec« vrniti najkasneje v 14 dneh. Vnovič prosimo vsa društva, ki jih ta očelet zadeva, da svojo nalogo izvrše takoj! Mnogo je še društev, ki se doslej niso nahajala v seznamu pri SKSZ. Tem društvom — posebno na bišem Stajerskem — nismo mogli poslati izkaza. Prosimo pa vsa ta društva, naj se takoj obrnejo na Osrednjo pisarno SKSZ, Ljubljana, Ljudski dom, da jim isto dopolnje izkazu.

Začetek dramatičnega tečaja, ki ga priredi Ljudski odbor v Ljubljani, je v petek, dne 5. avgusta ob 20. uri v navadnih prostorih v Ljudskem domu. Opozarjamo, da je ta tečaj namenjen samo članom in članicam ter onim, ki bočejo v bodoče delovati pri Ljudskem odboru. Tečaj bo trajal morda par mesecev. Predavanja ozir. praktične vaje bo vsak teden dvakrat. Ure bodo določene še le v petek, ko bodo lahko posamezni obiskovalci izrazili svoje želje. Vsak in vsaka, ki se boče tečaja udeleževati, se mora prej javiti pri tajniku Ljudskega odra vsak dan od 8.—12 in od 15.—17. ure v pisarno SKSZ v 11. nadstropju Ljudskega doma. Sprejemajo se tudi pismene prijave.

Orlovski vestnik.

Orlovski tabor v Leki pri Zidanem mostu se je radi nepričakovanih zaprek moral preločiti na 15. avgusta.

Bratje Orli, sestre Orlice! Ali vam je že znano, da se vrši dne 21. avgusta v Trbovljah javna telovadba? Ali ste pa tudi že izvršili svojo dolžnost in prijavit svoje udeležbo? Če dosedaj tega še niste storili, storite nemudoma, da bo na dan prireditve vse v redu. Priporočamo s svojo udeležbo, da bo prireditve v Trbovljah res nekaj lepega, vzornega. Izkaznice za polovično vožnjo naročite na naslov: »Orlovski odsek« Trbovlje 2. Agitirajte po društvi in prihitite dne 21. avgusta v obilnem številu v Trbovlje. Bog živi!

Dijaški vestnik.

d) Naslov Osrednjega odbora SMZ. Ponovno opozarjamo, da je pošiljati vse dopise na SDZ na njenega predsednika v Ljudski dom in nikamor drugam. Oglejte si tozadevno notico v zadnji številki »Ognjika«.

e) Podružnica SDZ za Ljubljano oklicuje za soboto, dne 6. avgusta ob 9. uri dop. v dvorano Akademnega doma na Mikloševcih česti prvi počitniški sestanek ljubljanskega katoliškega dijaštva. Referira tov. predsednik podružnice: »O namenu in delu SDZ«. Udeležba za vse člane in članice obvezna! Hkrati se bo vršil sprejem novih članov in članic. Gg. starešine iskreno vabljeno! — Tajništvo.

f) Pisarna pripravljalnega odbora za počitniško zborovanje SDZ se nahaja v pisarni SKSZ v 11. nadst. Ljudskega doma, Streliška ulica 12. Posebnih uradnih ur ni, pač pa dobite skoraj vsak čas tam predsednika kot tatiha SDZ.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 3. avg. (Izv.) Devize: Pešta 40, Berlin 216.50—216.75, Italija 750—753, London 635, New York 177.30, Pariz 1360—1362, Praga 222—223, Dunaj 1790—18, Zürich 2910—2930, Napoli—1997—607. — Valute: Mk 215—218, Lit 745—747, dolar 173.25—174.75, fr. franki 1330—1350, šil. K 228, n.-a. K 19, Lei 225, carski r 20—22.

Curih, 3. avg. Devize: Berlin 7.35, Holandija 186, New York 609, London 21.65, Pariz 46.35, Milan 25.80, Bruselj 44.80, Kodan 92.50, Stockholm 124, Kristianija 78, Madrid 77.50, Buenos Aires 174, Praga 7.55, Varšava 0, Zagreb 3.40, Budimpešta 1.475, Bukarešta 7.60, Dunaj 0.675, avstrijske kro- ne 0.64.

Dunaj, 3. avg. Devize: Amsterdam 31.025—31.125, Zagreb 562—567, Beograd 2250—2270, Berlin 1212.50—1218.50, Budimpešta 251.75—254.75, Bukarešta 1257.50—1267.50, London 3615—3635, Milan 4285—4285, New York 1014—1018, Pariz 7717.50—7757.50, Praga 1257—1263, Sofija 792.50—802.50, Varšava 50.25—52.25, Curih 16.650—16.700. — Valute: Dolarji 1003—1007, bolg. levi 780—790, nemške marke 1212—1218, angleški funti 3590—3610, francoski franki 7700—7740, holand. goldinarji 30.950—31.050, italijanske lire 4260—4280, dinarji tisočki 2236—2256, poljske marke 50—52, rumun. lei 1255—1265, švicarski franki 16.625—16.675, češkoslovaške kro- ne 1257—1263, madžarske kro- ne 252.50—255.50.

g Za dvig dinarskega kurza. V petek je bila v Beogradu konferenca zastopnikov srbskih gospo-

darskih krogov, katere se je udeležil tudi finan- čni minister Kumanudi, da doženejo vzroke nepri- čakovane padca naše valute in se posvetujejo o korakih, kako bi se dalo nadaljnje padanje denar- ne vrednosti preprečiti. Iz govorov finančnega mi- nistra, potem ravnatelja Privredne banke dr. Voje Marinkovića, ravnatelja Izvozne banke dr. Marko- vića, predsednika trgovske zbornice Radojlovića, ravnatelja Narodne banke Novakovića ugotavlja belgrajska »Epoha« od 1. avgusta, da je vplivalo na padec dinarja: neredno stanje v državi, vsled česar tuje kapitala za investicije v naši državi ni moglo pridobiti, česte prepovedi izvoza, ogro- men uvoz v prejšnjih letih in silni naši dolgovi v inostranstvu, katere nam tuji lahko vsak moment odpovedo; potem špekulacija Nemčije, ki kupuje pri nas dobro valuto za plačevanje svoje vojne od- škodnine in jo plačuje z avstrijskimi kronami in naposled poplava papirnatega denarja. — Za nas je razveseljivo pri vsi finančni nesreči vsaj to, da enkrat tudi »oni preko« uvidijo, kam pelje nered v državi, zlasti nered v finančni upravi; vsaj ugotav- lja že »Epoha« sama, »da je notorna stvar, da po- samezne province v naši državi, in sicer ravno naj- bogatejše, ne plačajo niti ene petine neposrednega davka, ki nanje odpada.«

g Vprašanje vojne odškodnine. Odkar se je raz- nesla vest, da dobi Srbija na račun vojne odškod- nine nekaj milijard nemških mark v zlatu, je vlada- lo splošno prepričanje, da se bo vršnost našega denarja znatno dvignila. V praksi pa stoji stvar drugače. »Politika« od 1. avgusta piše, da je naša država dobila od Nemčije doslej le konje, ki se pro- dajajo po 2—3 tisoč dinarjev, dočim stane prevoz enega konja iz Nemčije v Srbijo državo 1000 dinar-

jev! »Na račun odškodnine smo dobili šele zdaj ne- ke predmete, katere smo naročili pred 2 leti in ki jih sedaj skoro ne potrebujemo več. Blago prihaja brez reda in brez obračuna, in prav lahko se pri- peti, da se bo zgodilo s tem blagom isto, kar se je zgodilo z blagom od direktije plena: razneslo se bo, pokvarilo in pokradlo — — —

g Nove doklade na direktne davke. Sročil je imel finančni odsek svojo sejo, na kateri se je raz- pravljalo o zakonskem predlogu glede splošnih do- klad. Finančni minister je izjavil, da namerava vla- da ukiniti izvozno carino, oz. ublažiti jo za mnoge predmete, da se tako olajša izvoz. Ker pa je imela vlada dosedaj od izvozne carine okrog 150 milijon. letnih dohodkov, tedaj izgubi država za naprej s to naredbo okrog sto milijonov dinarjev letno. Fi- nančni minister je predlagal, naj se uvedejo sploš- ne doklade na vse direktne davke razen na donod- ninski in osebni davek. S temi dokladi bi bilo mogoče nadomestiti primanjkljaj sto milijonov di- narjev, ki ga trpi država vsled izvozne carine. Ta davek bi imel retroaktivno veljavo za leto 1920-21, to je od 1. junija 1920 do 30. maja 1921. Doklade so progresivne tako da se plačujejo do 100 dinar- jev davka doklade v znesku 15%, za 400 dinarjev 20%, za 2000 dinarjev 30%, za 5000 dinarjev 34%, za 10.000 dinarjev 37%, za 20.000 dinarjev 39%, za 50.000 dinarjev 41%, za 100.000 dinar- jev 46%, za 200.000 dinarjev 49%, nad 200.000 dinarjev pa po 50 %. Dolg časa je odsek razprav- ljal o retroaktivni moči davka posebno zato, ker je davčna moč že precej napeta. Seja je bila odgode- na, da se morejo klubi posvetovati o tem zakon- skem načrtu.

† Sestanku Masaryka in Hainischea, ki se vrši 10. t. m. v vlaku med Selztha- lom in Atnangom, bosta poleg zveznega kancelarja Schobra prisostvovala tudi če- škoslovaški poslanik na Dunaju dr. Flie- der in avstrijski poslanik v Pragi dr. Marek.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opre- zanja	Baro- meter v mm	Termo- meter v C	Psirom- difference v C	Nabo, vetrovi	Padavina v mm
1.8. 21 h	734.3	22	1.9	d. obl.	—
2.8. 7 h	734.8	21	1.8	jasno	—
2.8. 14 h	732.8	30.3	7	jasno j. v.	—
3.8. 21 h	734.5	24.5	2.6	d. jas.	—
3.8. 7 h	732.6	21	2.1	jasno	—
3.8. 14 h	730.5	30	5.3	d. jas. sl. s.	—

Na prodaj
tovorni avto „RABA“
5 tonski, dobro ohranjen. Na upored pri
Gospodarski zvezi, Ljubljana Dunaj-
ska cesta 29.

Parna lokomobila 10-12 HP
sistem WOLF, še jako dobro ohranjena,
se radi elektrificiranja obrata prod.
Ogleda se jo lahko še v obratu pri
Bogdan Oblaku, tov. cem. izd. v Logatcu.

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem čč. duhovnim
sobotom, sorodnikom in prijateljem, da se je naš iskreno ljub-
ljeni sin ozir. brat, častiti gospod

JOSIP LOGAR
kaplan v Črnomlju

po daljši mučni bolezni v starosti 30. let, danes ob 10. uri do-
poldne preselil od nas po večno plačilo.
Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 5. avgusta ob
10. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče.
Železniki, 3. avgusta 1921.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom bridke izgube na-
šega ljubljenelega soproga in očeta,
gospoda

Blaž Kajnce
krojača

izrekamo tem potom našo naj-
iskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo
slav. geselnemu društvu, gg. pev-
cem za gniljive žalostinke, ter
vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so spremili pokoj-
nika na njegovi zadnji poti.

Borovnica, 2. avgusta 1921.

Žalujoča rodbina
Ivan Kajnc

Postrežnica, mlajša moč, za popol-
no, danske ure se sprejme
proti ležišču in primerni plači. Naslov
pri upravnistvu pod št. 2742.

Službo pisarniškega siuge alif
in podobno, s stanovanjem išče za takoj
soliden in mlad moč, ki vložil lahko
tudi kaveljo. Ponudbe in vprašanja na
upravo lista pod št. 2729.

Prodajalka
trgovsko naobrazena za fino zlatarsko
trgovino, ki bi se tudi razumeja na si-
valne stroje, in bi tudi pozneje v hiši sta-
novala in ki mora biti le iz dobre, poštene
družine se takoj proti dobri plači sprejme.
Pismene ponudbe se prosi na Josipino
Selovin-Čuden, Ljubljana Mestni trg 13.

Išče se dobro izurjen in samostojen
kolar in mizar
Ponudbe na Delniško pivovarno, Laško.
Išče se nekoliko

sodarjev
za izdelovanje pivskih sodčkov. Ponudbe
na Delniško pivovarno, Laško.

Kupi se
lahko enovprezna kožija, lepi gladki
bukovi hodi. Naslov pove An. zav.
Drago Beseljak & drug, Ljubljana,
Sodna ulica šte. 5.

Kupim
3 priklopne vozove
za tovorni avto (Beiwagen) M. Kuštrin,
Ljubljana.

Pordajo se trije še nerabljeni
dinamo stroji
proizvodi tvrdke Dynamo-Werke A. G.,
Dunaj, za vrtilni tok, in sicer 2 po KW
0.9 in 15 PS, V 380/220, 50 period ter s
1400 obrati na minuto. Naslov pove
upravnistvo lista pod št. 2732.

Sir trapisti
dobavljamo v vsaki množini. Naslov
upravi Slovence pod št. 2730.

Stanovanje
podstrešno, dve sobi (v eni je železen
štedilnik), leta 1919 v novo zidani hiši
v Goricah nad Kranjem se z 1. oktobrom
oddaja. Edvard Dolenc Kranj.

Oglasi v „Slovencu“
imajo velik uspeh.

„Suha bukova drva“
3000 m³, na prodaj takoj franco postaja
Podnart. Ponudbe s ceno na naslov:
IVAN MAGUŠAR, Kropa Gorenjsko.

Brezova in jesenova vojesa (štange)

za vozove 3—4 m dolga, se ku-
pijo več vagonov. Ponudbe na
An. zav. Drago Beseljak & drug,
Ljubljana Sodna ulica 5.

Naročajte „Slovenca“!

ZAHVALA.

VSEM, KI SO NA KATERIKOLI NAČIN IZ-
KAZALI POSLEDNJO ČAST NAŠEMU NEPOZAB-
NEMU SOPROGU IN OČETU, GOSPODU

JERNEJU CENČIČ

SE NAJISKRENEJŠE ZAHVALJUJEMO.

KAMNIK, 1. AVGUSTA 1921.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Povodom prebridke izgube našega nepozabnega so-
proga, strica in svaka, gospoda

Josipa Ovsec

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov srčnega sočutja,
da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej in izre-
kamo tem potom vsem svojo najpristranejšo zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo preč. šentjakovski duhov-
ščini, gg. pevcem za krasni žalostinki, darovalcem krasnih
vencov in šopkov, nadalje kr. policiji za udeležbo pri po-
grebu, in končno vsem onim, ki so prihiteli od blizu in
daleč in ga spremili na njega zadnji poti. Iskrena hvala
vsem!

Ohranite ga v prijaznem spominu in spominajte se
ga v molitvi.
Ljubljana, dne 3. avgusta 1921.

Žalujoča soproga Kali Avsec-Držaj in sorodniki.

Na nižje cene! **Najnižje cene!**

VULKAN tvornica gumljivih
izdelkov v Kranju

ETERIA
GUMIČNI PODPETNIKI
VULKAN BRAND

Izdeluje
prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

SACKOVI PLUGI

brane, kultivatorji, sestavni deli dobe se
zopet po izvirnih tovarniških cenah pri

„ORBIS“ d. d. ZAGREB
PAROMLINSKA CESTA 1.

Telefon šte. 10. Brzjavlj: Orbis Zagreb.

EKSPORTNO IN IMPORTNO d. d. v Zagrebu
Oddelek žitarica.

Brzjavlj: IMPEX. Telefon: 16—36.

Podružnice: Beograd, Sušak, Split.

Ima stalno zalogo vseh vrst žita, de-
želnihih pridelkov in mlinskih proizvodov.

Poštni ček. rač. št. 11.323.
Telefon šte. 54.

Mariljin trg šte. 8.

r. z. z o. z. v LJUBLJANI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po
Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi. — Hranilne vloge z od-
povednim rokom se obrestujejo po dogovoru.
Denarni promet v lanskem letu: 128.000.000 kron.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovanski kreditni zavod

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

4 1/2 %

Čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelj dobe poštne položnice.
Izda je čake, nakaznice in akreditivo na vaa tu- in inozemski mesta. — Daje pojoila na
vknjilžo, poročitvo, vrednostna papirja in na blago, ležeče v javnih skladiščih.
Jamstvena glavica 2 in pol milijona kron.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzj. naslov: Jugoslo-
vanski kredit Ljubljana.
Wolfova ulica št. 1.